

Titel: Udrag fra Journalen NB29

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb29-kom-shoot-nb29-813.pdf> (tilgået 28. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **denne Tale om et christent Folk** : hentyder formentlig til H.L. Martensen *Den danske Folkekirkes Forfatningsspørgsmaal*, Kbh. 1851, ktl. 655, hvor Martensen (317,5) indgående argumenterer for 'et christeligt Folk' og en 'christelig Stat'. Se fx s. 7: »At den christelige Stat staaer i et indre Forhold til den christelige Kirke følger i Almindelighed heraf, at den christelige Stat forudsætter et christeligt *Folk*; men da det saaledes er det samme Folk, der er i Staten og i Kirken, saa kan og bør der ikke være nogen Strid mellem Statens og Kirkens Principer, skjøndt vistnok [sandt nok] det fælleds Berøringspunkt, det Omraade hvor Kirke og Stat mødes, ikke nærmest og umiddelbart er Troens og Troeslærdommenes, men Sædernes og de sædelige-religiøse Grundsætnings.« Og videre s. 22, hvor Martensen hævder, at de senere tider tydeligt har vist, at den bevidsthed er i folket: »at Christendommen ikke blot skal være et Anliggende for den Enkelte, men for hele Folket; at det Menneskelige og det Folkelige ingenlunde kan være sig selv Nok, men maa have sin Rod i det Guddommelige, naar det ikke skal være bygget paa Sand. Men Folket i dets Heelhed kjender kun det Religiøse i Skikkelsen af den lutherske Christendom, som er overleveret fra Fædrene og gennem den gamle Statskirke dybt indflettet i Folkets Liv og Sæder. Og om man end vil sige, at der i Folket i mange Henseender kun er ringe Bevidsthed om Christendommens sande Væsen og Kjærne, at det i mange Henseender kun er Sædvanens Magt, der knytter Folket til Christendommen, dog er der i denne Vedhængen ved de gamle Sædvaner Noget, hvorom der maa siges: Fordærv det ikke, thi der er en Velsignelse deri!« Se endvidere s. 45, hvor det hedder: »Det attende Aarhundrede har dømt Samvittighedstvungen, det har dømt den udelukkende Stilling, som de christelige Confessioner indtage til hinanden. Har det ogsaa dømt selve Ideen af den christelige Stat og det christelige Folk? Just dette synes os at være den store Uretfærdighed i den Polemik, der i vore Dage føres mod Statskirkerne, at den kun fremhæver Manglerne, hvilke den viser i Forstørrelsesglas og omgiver med selvskabte Skygebilleder, men ikke gaaer ind paa den christelige Tanke, der ligger til Grund for Statskirkedømmet, og som i sit inderste Væsen just er en Humanitetens Tanke, nemlig: Christendommens Bestemmelse for Alle, og Alles Kaldelse til Christendommen.« Se endelig Martensens diskussion af og begrundelse for begrebet 'et christeligt Folk', s. 51-56. – Der kan også i videre betydning være tænkt på grundtvigianerne, se fx C. Buchholtz's foredrag ved mødet den 21. okt. 1852 i det grundtvigsk prægede Roskilde præstekonvent »Om det danske Folks religiøse Eiendommelighed«, trykt i *Dansk Kirketidende* (307,14), nr. 378, den 2. jan. 1853, og nr. 379, den 9. jan. 1853, bd. 8, sp. 1-9 og sp. 20-30, hvor pastor Buchholtz »troer at kunne paavise at det danske Folk er et *Christenfolk*«, sp. 7. Se desuden pastor J.F. Fengers 'sidebemærkninger' til Buchholtz' foredrag på mødet, trykt som »Om det danske Folks religiøse Eiendommelighed (II)« i *Dansk Kirketidende*, nr. 383, den 6. feb. 1853, bd. 8, sp. 82-87.

I trykt udgave: Bind 25 side 378 linje 5